

Masakr na školách začíná. Kvůli integraci Ukrajinců se rozbíjejí třídy. Pojďme hovořit o školství s učitelem

- CZ24 News | 21. června 2022

ČESKO: Až do 15. 7. 2022 budou probíhat zápisy ukrajinských dětí do českých základních škol. Na některých školách již zápis proběhl, jiné to teprve čeká. Ale už nyní dochází k situacím, které nepotěší ani děti, ani jejich rodiče.

O co jde?

Aby se ukrajinské děti správně „začlenily“, měly by být umístěny do tříd s českými dětmi - v souladu se zásadami společného vzdělávání. Aby toho dosáhli, začínají někteří ředitelé rozbíjet původní třídní kolektivy našich dětí. Jen připomínám - „společné vzdělání“ je politicky korektní výraz pro označení inkluze.

„Osvobození“ škol od dodržování hygienických norem školám nepomohlo

Po prvních zápisech ředitelé zjistili, že sice navýšili celkovou kapacitu školy, ale nemají pro malé Ukrajince volná místa ve třídách. Po udělení výjimky v rámci tzv. Lex Ukrajina školy sice nemusejí dodržovat všechny bezpečnostní ani hygienické normy, ale ani v tomto případě nesmí počet dětí ve třídě přesáhnout 34 osob (standardně bývá 30). Zajímalo by mě, zda se do tohoto počtu započítává pedagog a asistenti pedagoga. V době projektování škol žádní asistenti na školách nebyli. To je důležité – kapacita učeben je stanovena na základě objemu vzduchu v místnosti z důvodu udržení bezpečné koncentrace vydechaného CO₂. Pokud bude ve třídě koncipované na 30 + 1 osobu umístěno 34 + 3 osoby (běžně máme dvě asistentky ve třídě), už máme 6 lidí navíc. Hygienická kapacita učebny bude v takovém případě překročena o 20%. A o těchto 20% bude vyšší i množství vdechaného CO₂. Děti se dusily v respirátorech za covidu, a jak je vidět – přídusí je i současná vláda. Nebo si snad hygienické normy někdo „vycucal z prstu“ aby mohly úřady šikanovat občany?

Když nadšení překročí reálné možnosti, někdo to „odnese“

K prvotnímu doplnění žáků došlo již na jaře tohoto roku, kdy někteří ředitelé doplnili třídy do maximální kapacity. To jsou ti Ukrajinci, kteří začali do škol chodit na jaře. Což je ovšem chyba, protože i za běžné situace si ředitelé nechávají určitou rezervu pro případ, že se jim přihlásí „spádové dítě“, které musí ze zákona přijmout. Jinak řečeno, dítě, které není spádové, smí být přijato, jen pokud ve škole jsou volná místa.

Pokud školy šly tak daleko, že už vyčerpaly i navýšenou kapacitu, nebudou mít nově příchozí děti kam umístit. V případě ukrajinských dětí by se o „přebytečné žáky“ měl postarat krajský úřad (jak, netuším), ale „spádové Čechy“ škola vzít musí (aspoň doufám). A zde je kámen úrazu. Jakmile se škola dostane do situace, že nemůže přijmout dítě, které ze zákona vzít musí, přichází na řadu možnost dělení tříd. Ze dvou tříd se vytvoří tři třídy – za cenu, že oddělíme kamarády a rozbijeme osobní vazby mezi žáky. Všimli jste si, že i za covidu byly nabourány osobní vztahy žáků?

Kolik ukrajinských dětí má nastoupit? Nikdo neví

Ovšem ve školách je jen třetina ukrajinských dětí, které žijí na území naší země. Dvě třetiny ukrajinských žáků se do školní výuky zatím vůbec nezapojily a popravdě – doposud nikdo neví, kolik ukrajinských dětí tu vlastně máme (my nevíme ani to, kolik tu máme zločinců – jak přiznal ministr vnitra, ani to nikdo nekontroloval). Dejme tomu, že ti, co už ve školách jsou, už něco z češtiny „pochytili“. Ale co ti ostatní, kteří se potulovali neznámo kde? Také budou učitelům rozumět?

Je výhodné umísťovat Ukrajince do českých tříd?

Jak pro koho. Důvod, proč je „nutné“ začlenit ukrajinské děti do českých tříd, je pravděpodobně ten, že se mezi dětmi malí Ukrajinci naučí česky rychleji a lépe než na různých kurzech. Jako učitel jazyků to naprosto chápu a mohu potvrdit, že v dětském kolektivu se děti učí rychleji než ve škole. Je to proto, že na kurzech se učí to, co si někteří dospělí myslí, že děti budou potřebovat, zatímco mezi dětmi slyší fráze, obraty a slovní zásobu, které skutečně jejich kamarádi používají. Navíc v reálných situacích. Kromě toho mají tyto děti potřebu se učit. Mladého Ukrajince zajímá, co říká ta hezká holka ze třídy. A možná by jí sám rád něco řekl...

Kdykoliv za mnou přišel rodič nějakého cizince se žádostí, zda bych mu neučil dítě češtinu, vždy jsem jej odmítl s doporučením, ať svého potomka přihlásí do nějakého kroužku nebo sportovního oddílu. Tam se česky naučí rychleji, a navíc zábavnějším způsobem.

A co když dospělí nemyslí, jen tupě poslouchají, co kdo řekne?

Když dospělí vědí (aspoň si to myslí), co děti potřebují, to je ta lepší varianta. V horším případě však dospělí samostatně nemyslí a učí podle toho, co jim pro výuku češtiny doporučilo Ministerstvo školství na stránkách „edu.cz“. Jedná se o dost nekvalitní materiály na webu jedné neziskovky, které neprošly schvalovacím řízením. Tyto materiály jsou nekvalitní v mnoha směrech – místo ilustrací obsahují klipartové obrázky, mají nefunkční výběr jazykových struktur a dobrá není ani didaktická koncepce (také jsem si jako začínající autor touto fází prošel, proto to vidím). Ale napsala je neziskovka – nositel „univerzálního dobra“. Jen nechápu, proč si autoři materiály nenechají posoudit a schválit. Já, jako autor, jsem byl za posudky v rámci schvalovacího řízení vždy vděčný. Recenzenti pokaždé našli nějaké chyby a často mě svými připomínkami přivedli ke zlepšení materiálů – především z didaktického hlediska.

Děti potřebují žít, ne se obětovat

Jak jsem napsal výše, pro ukrajinské děti je zařazení do běžných tříd z hlediska osvojování češtiny velice vhodné. Obzvláště, pokud si ukrajinský žák najde českého kamaráda, s nímž bude chodit ven, do kroužku atd., bude do půlroku dobře mluvit česky. Druhou otázkou je, co jim tento přístup dá z hlediska učiva samotného. Nechci být škarohlíd, ale pokud žák učiteli nerozumí, nenaučí se nic.

Druhou stranou mince je otázka: „Co české děti?“ Budou i ony vítězové, tedy výsledek win-win? Mám obavu, že ne. Já ukrajinské děti učím a na rozdíl od mnohých kolegů se s nimi i domluvím. Když něco řeknu česky, následně totéž sdělím i rusky. Při suplování jsme takto zvládli i matematické slovní úlohy! Pracuji tak pomaleji, ale naučím. Za cenu, že toho stihneme méně. Tedy pro naše děti negativum – u přijímaček na víceletá gymnázia a střední školy se jich nikdo nebude ptát, kolik měli ve třídě Ukrajinců. Na druhou stranu, když porovnáím kvalitu takovéto „dvojazyčné výuky“ s „distanční výukou“ za covidu, zde jsou výsledky výrazně lepší. Distanční výuka opravdu nestála za

nic. To nic nemění na tom, že stihnu méně, než bych měl. Je otázka, co naučí kolegové, kteří se s ukrajinskými dětmi nedomluví.

Pominu-li to, že naše děti možná získají nové kamarády, tak žádná pozitiva nevidím. Naopak – při dělení tříd jsou vytrhávány z kolektivu dětí, na které si zvykly. To vidím jako velký problém. Myslím, že sociální deprivace naše děti už zažily dost a měli bychom je nechat žít. Nesmysly typu „že se naučí být solidární“ atd. odmítám. Děti potřebují růst, ne se stále pro něco obětovat. A ani my je nemáme právo obětovat „pro světlé demokratické zítřky naší občanské společnosti“.

České děti fungují fakticky jako učební pomůcka

Pro ředitele je těžké říci rodičům, že potřebují rozbít původní třídy proto, aby nevznikaly čistě ukrajinské třídy. Zároveň však jinou možnost často nemají – pokud si nenechali určité rezervy. Dochází vám, že české děti v těchto třídách slouží vlastně jako bezplatná pomůcka pro výuku češtiny? V čistě ukrajinské třídě se děti od jiných dětí česky nenaučí. Bez malých Čechů to fungovat nebude.

Zde ještě trochu odbočím. Z hlediska osvojování češtiny bude daleko větší problém ve školkách, kde mnoho dětí ještě nemá plně fixovanou ani češtinu. Mám obavu, že budou od ukrajinských dětí přebírat ukrajinská slova a větné konstrukce. Z toho důvodu očekávám další pokles jazykové připravenosti budoucích prvňáčků.

Ale vraťme se zpět na základky. Brzy rodiče začnou dostávat od ředitelů dopisy, v nichž se jim budou snažit vysvětlit, že rozbití původních dětských kolektivů bude pro jejich děti přínosem. Budou argumentovat hlavně tím, že bude méně dětí ve třídě. To teoreticky může být pravda, ale také nemusí. Kdo zaručí, že se kapacita získaná rozdělením do více tříd nezaplní dalšími Ukrajinci? Může se stát, že dítě nakonec bude ve stejné přeplněné třídě, ale třetina dětí nebude vůbec umět česky (aspoň na úrovni schopnosti rozumět výkladu).

Paprsek naděje na závěr

Ve středu 8. 6. 2022 jsem zaznamenal, že byla schválena možnost vytvořit čistě ukrajinské třídy, což považuji za nejméně bolestivé řešení pro všechny děti, které má náš vzdělávací systém na starosti. Ukrajinské děti budou mít čas v klidu se naučit česky a zároveň se mohou účastnit distanční výuky, kterou pro ně jejich země vysílá. Až se česky naučí, budou mít stále možnost přestoupit do českých tříd, kde nebudou brzdit české děti. Zdá se vám to špatné? Mně ne.

Mgr. Stanislav Korityák je učitel, autor učebnic, otec tří dcer a předseda spolku ´Za naše děti´. Vystudoval nejprve slévárenství, poté výtvarnou výchovu a ruský jazyk na Pedagogické fakultě Masarykovy univerzity v Brně. Díky tomu, že nepracoval jen ve školství, se dokáže na vzdělávání podívat z více perspektiv. V současné době učí na základní škole. Příležitostně odlévá bronzové plastiky a píše knihy. Vedl vývoj papírové multimediální učebnice, která za pomoci QR-kódů komunikuje s mobilními telefony. Ve volném čase cestuje. Kromě cest do obvyklých destinací uskutečnil s rodinou putování z Čech do Mongolska a zpět. Při něm autem překonali Sibiř, pohoří Altaj i poušť Gobi.

[ZDROJ](#)